

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon

2011/2051(INI)

13.4.2011

ARVAMUS

Esitaja: keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon

Saaja: põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid 2020. aastaks toidu, loodusvarade ja territooriumiga seotud tulevikuprobleemide lahendamisel (2011/2051(INI))

Arvamuse koostaja: Karin Kadenbach

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. juhib tähelepanu asjaolule, et varasemate ÜPP reformide (1992. aasta McSharry reform, „Agenda 2000” reform, 2003. aasta reform ja 2008. aasta tervisekontroll) eesmärk oli tagada, et Euroopa põllumajandustootjad täidaksid maailma kõrgeimaid keskkonna- ja loomade heaolu ning toiduainete jälgitavusega seotud standardeid; rõhutab sellega seoses, et turg põllumajandustootjatele kõnealuste standardite täitmisega kaasnevaid kulutusi ei hüvita;
2. nõuab, et 2013. aasta järgses ühises põllumajanduspoliitikas tagataks asjakohane rahastamine, nähtaks ette stiimulid ja järgitaks pikaajalist toiduga kindlustatuse eesmärki, millega soodustada säästvat põllumajandustootmist ja tarbimist, säästa energiat, edendada sisendite tõhusat kasutamist, näiteks vähendades kahjulike kemikaalide kasutamist, arvestades rohkem loomade tervise ja heaoluga ning kasutades paremini ära ökosüsteemide potentsiaali; juhib tähelepanu sellele, et see poliitika peab suutma reageerida keskkonna-, tervisealastele ja sotsiaalsetele probleemidele, näiteks kliimamuutusele, ressursside ammendumisele, vee reostumisele, mullaerosioonile ja bioloogilise mitmekesisuse (sh nn põllumajanduslik bioloogiline mitmekesisus) hävimisele, ilma et see ohustaks põllumajandusettevõtete püsijäämist;
3. nõuab järgmisel rahastamisperioodil ELi põllumajanduseelarve ajakohastamist kooskõlas ELi 2020. aasta strateegia eesmärkidega;
4. tunneb heameelt asjaolu üle, et komisjoni teatistes keskendutakse keskkonnavalaste avalike hüvede pakkumisele ÜPP keskkonnasõbralikumaks muutmise kaudu, ning tema kavatsuse üle integreerida mitmekesisus taas põllumajandussektorisse, mis kujutab endast otsustava tähtsusega võimalust liikuda keskkonnasõbralikumaks ja säästvama ÜPP poole;
5. peab vajalikuks saavutada õige tasakaal intensiivseid tootmismeetodeid nõudva suurema tootlikkuse vajaduse ning ressursside säilitamise ja säästva kasutamise vajaduse vahel, võttes nõuetekohaselt arvesse keskkonda, rahvatervist ja loomade heaolu;
6. usub, et praegused väga intensiivsed loomakasvatusemeetodid ei ole sageli säästvad ja avaldavad kahjulikku mõju loomade tervisele ja heaolule, mis võib omakorda mõjuda kahjulikult rahvatervisele ja toiduohutusele; nõuab seetõttu, et ÜPP edendaks loomakasvatusemeetodeid, mis arvestaksid keskkonnaga ja ka loomade tervise ja heaoluga;
7. juhib tähelepanu asjaolule, et kuna ÜPP peab suutma reageerida arvukatele elanikkonna, arengu, bioloogilise mitmekesisuse, keskkonna ja maapuudusega seotud probleemidele, tuleb luua uus poliitikaalgatus, milles keskendutakse ühise Euroopa toidupoliitika loomisele;

8. juhib tähelepanu sellele, et ÜPP etendab otsustavat rolli nii põllumajandustootjate kui ka üldsuse jaoks – mõlemad on nii maksumaksjad kui ka tarbijad –, kuna ohutu, täisväärtuslik ja mõistliku hinnaga toit, terve keskkond, hea tervis ja töö saamise võimalused on kõigi huvides, kasvab nõudlus kvaliteetsete toodete järele ja keskkonnasõbralikud tavad muutuvad üha levinumaks;
9. nõuab, et ühise põllumajanduspoliitika rahastamise aluseks oleks selline mudel, mis hüvitaks niisugustele standarditele vastavust, mis kuuluvad mitmes valdkonnas maailma kõrgeimate standardite hulka, ja niisuguste avalike hüvede pakkumist, mida turg ei hüvita; kõnealune mudel peaks hõlmama makseid seoses ebasoodsate looduslike tingimustega, nn roheline punkti makseid, makseid tundlikele piirkondadele, sh saare- ja mägi piirkondadele, kindlat ja lihtsustatud nõuetele vastavuse lähtejoont konkreetsetele põllumajandussüsteemidele, nagu mahepõllumajandus, kõrge loodusväärtusega põllumajandus, ulatuslikult haritud karja- ja rohumaade eest ning põllumajandustootjatele, kelle suhtes kehtivad konkreetset majandamisnõuded Natura 2000 aladel;
10. pooldab rahaliste vahendite jaotamise mehhanismi osas territoriaalset lähenemisviisi, milles võetakse arvesse arvukaid asukohti, et edendada põllumajandusettevõtete ja asjaomaste piirkondade jätkusuutlikkust;
11. nõuab, et ÜPP rahaliste vahendite eraldamisel tuleks peale haritava maa kasutada ka muid näitajaid, nt toodangu kvaliteeti, keskkonnasõbralike põllumajandustehnikate kasutamist, põllumajandusettevõtete asukohta geograafiliselt ebasoodsates piirkondades ja noorte kohalolu;
12. nõuab, et mõlema samba puhul tugevdataks rahastamise põhimõtteid selliselt, et rahastamise eeldus on teatavate keskkonnavalaste ja bioloogilise mitmekesisuse kriteeriumide, ressursitõhususe ja rahvatervise eesmärkide täitmine, nii et kõrgekvaliteedilist toitu toodetaks säästvate meetoditega; juhib tähelepanu sellele, et piisav rahastamine on põllumajanduse uute ja olemasolevate sihipäraste keskkonnavalaste meetmete eduka rakendamise ainus tagatis; juhib tähelepanu sellele, et laiaulatuslikule mahepõllumajandusele ülemineku kiirendamiseks tuleb luua uued rahastamismehhanismid, ning nõuab meetmete võtmist tarbijate ja põllumajandustootjate positsiooni tugevdamiseks paremini toimivas toiduainete tarneahelas;
13. on seisukohal, et ÜPP rahastamist ei tohiks vähendada, vaid pigem muuta, et suurendada haritava maa tegelikku tootlikkust ja saavutada eesmärgid, mis on seotud ökosüsteemi, bioloogilise mitmekesisuse, tarbijate ja põllumajandustootjate tervise kaitsmise ning põllumajandustoodete kvaliteediga;
14. tunnistab, et toetused, millega edendatakse mittesäästvaid tavasid, on vastuolus ELi keskkonnapoliitikas seatud eesmärkidega, ning nõuab maksete režiimi kohandamist niisuguste vastuolude vältimiseks ja heade tavade edendamiseks;
15. pooldab esmajärjekorras niisuguste põllumajandusmeetodite toetamist, mis aitavad aeglustada kliimamuutust või mis aitavad kaasa CO₂ sidumisele mullas;
16. rõhutab teenuseid, mida Euroopa põllumajandustootjad pakuvad Euroopa ühiskonnale, eelkõige mitmekesise kultuurimaastiku hooldamist ja olulist panust loodusvarade kaitsesse

ja hooldamisse ning kliimakaitse;

17. rõhutab, et ELi põllumajanduspoliitika keskkonnasõbralikumaks muutmine ei ole tegelikkuses põllumajandustootjatele midagi uut, kuna kõik järjestikused reformid on olnud suunatud ÜPP kõnealuse aspekti tugevdamisele;
18. rõhutab, et täiendav ökosüsteemide ja toodete mitmekesistamisega arvestav keskkonnasõbralikumaks muutmine, mõistlik veevarude majandamine, vähene kunstväetiste kasutamise, parimad tavad mullaerosiooni ja mulla degradatsiooni vähenemise takistamiseks ning mulla viljakuse suurendamiseks ning meetmed bioloogilise mitmekesisuse taastamiseks on jätkuvalt keskkonna seisukohalt kasulikud ja samas kindlustavad ELi põllumajanduse jätkusuutliku tuleviku;
19. rõhutab, et täiendav keskkonnasõbralikumaks muutmine peab põhinema kõigi jaoks kasulikul lähenemisviisil, mis toob kasu nii keskkonnale kui ka põllumajandustootjatele ja ühiskonnale ressursitõhususe ja tootlikkuse suurenemise osas; tõstab ühtlasi esile asjaolu, et rõhk tuleb asetada teadusuuringutele, innovatsioonile ja uuele tehnoloogiale;
20. juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa kodanike makstavad toiduhinnad võivad moodustada rohkem kui 50% sissetulekust ja umbes 43 miljonit inimest elab ELis toiduvaesuse ohus ning halb toitumine on üks tugevamaid tervist kahjustavaid tegureid ja seostub madalama sotsiaal-majandusliku staatuse, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega;
21. hindab positiivselt komisjoni poliitikavalikut, milles keskendutakse ELi majanduslikele, keskkonnavalastele ja sotsiaalsetele probleemidele ning tugevdatakse põllumajanduse ja maapiirkondade osa ELi 2020 strateegias sisalduva aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärgi saavutamisel;
22. usub, et ÜPP peaks toetama liikumist intensiivselt loomakasvatusele jätkusuutlikuma loomakasvatuse poole; kutsub seetõttu komisjoni üles kaaluma lisatasude kehtestamist loomakasvatajatele, kes kasutavad ulatuslikke karjatamissüsteeme ja kes kasvatavad ise sööta;
23. juhib tähelepanu asjaolule, et põllumajandussektor on vaid üks sektoritest, mis aitavad kaasa maapiirkondade majanduslikule arengule; nõuab seetõttu põllumajandusfondide ulatuslikumat kasutamist, et võidelda maapiirkondade vaesumise vastu; juhib tähelepanu asjaolule, et ka loodus võib majanduslikku arengut edendada, näiteks turismi ligimeelitamise kaudu;
24. nõuab, et maaelu arengu rahastamisel keskendutaks uutele probleemidele, agroökoloogilisele innovatsioonile, sotsiaalsele ja majanduslikule arengule, sh paremale juurdepääsule avalikele teenustele ja infrastruktuurile maapiirkondades, eriti nõrgemates või vähemsoodsates piirkondades; see peaks hõlmama piirkondlike ja kohalike toidusüsteemide toetamist kaasava majanduskasvu strateegiana ning abi andmist elatuspõllumajandusega tegelevatele kogukondadele, tunnustades selle panust kohalikesse kogukondadesse;
25. on seisukohal, et maaelu arendamise meetmed peavad täiendama esimese samba raames toetatavaid häid põllumajandustavasid ning edendama tavasid, mis aitavad järjepidevalt

kaasa kliimamuutusevastase võitluse ja loodusvarade hea majandamise eesmärkidele, nt bioloogilise mitmekesisuse, vee ja mulla kaitse;

26. toonitab teise samba olulisust, pidades silmas selle saavutusi keskkonna- ja ajakohastamisalaste ning struktuuriliste edusammude osas; nõuab teise samba meetmete paremat sobitamist nende eesmärkidega, et oleks võimalik suurendada majanduskasvu, tööhõive ja kliimaga seotud meetmete ning maapiirkondi soosivate meetmete tulemuslikkust;
27. peab taunitavaks asjaolu, et ELi eesmärgid bioloogilise mitmekesisuse vallas on veel täitmata, ja loodab, et ühine põllumajanduspoliitika aitab nende ja Nagoya bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide saavutamiseks tehtavatele pingutustele kaasa;
28. palub, et uue ÜPP raames edendataks geneetilise mitmekesisuse säilitamist, järgitaks direktiivi 98/58/EÜ, mis käsitleb põllumajandusloomade kaitset, ning hoidutaks rahastamast toidu tootmist kloonitud loomadest või nende järglastest;
29. rõhutab, kui oluline on uurida kõiki liikmesriikidevahelise koostöö võimalusi, kuhu oleks kaasatud kõik sidusrühmad, et saavutada mullakaitse eesmärgid;
30. toonitab, et vajadus innovatsiooni järele on suur ning investeeringud peaksid olema suunatud majandusliku ja keskkonnavalase tulemuslikkuse kasvule; nõuab, et oleks rohkem ELi rahastatavaid ja kooskõlastatavaid projekte, milles põllumajandustootjad ja teadlased saaksid teha koostööd, et leida kogu toiduainete tarneahelas innovaatilisi meetodeid, mis kindlustaksid põllumajandussektori konkurentsivõimelisuse ja jätkusuutlikkuse;
31. rõhutab, kui oluline on poliitika, mis on ette nähtud liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelise piiriülese koostöö ergutamiseks, et võtta vastu tavad keskkonna kaitsmiseks ja loodusvarade jätkusuutlikkuse tagamiseks juhtudel, mille puhul on põllumajanduslikul tegevusel, eelkõige vee kasutamisel, piiriülene mõju;
32. peab võimalikuks leevendada põllumajanduse kliimamõju, pakkudes põllumajandustootjatele paremat haridust ja koolitust teadus- ja arendustegevusest tulenevate innovatsioonide parema ärakasutamise valdkonnas; nõuab tungivalt, et põllumajandustootjad oleksid põhjalikult valmistunud energiaprobleemidega tegelemiseks roheline energia, nt biomassi, biojätmete, biogaasi, biokütuste ning väikesemahulise tuule-, päikese- ja hüdroenergia tootmise arendamise kaudu, luues seega uusi töökohti;
33. rõhutab, kui olulised on kontrollimehhanismid, mille eesmärk on tagada, et tooted ei ole inimeste tervisele ohtlikud, ning mille abil on võimalik kontrollida jälgitavust ja ohutust ning seda, et ei ole kasutatud ELis keelatud tooteid, kusjuures nii ühenduse toodete kui ka kolmandatest riikidest imporditud toodete suhtes tuleb kohaldada samu nõudeid;
34. on seisukohal, et väikepõllumajandustootjate puhul peaks lihtne ja konkreetne toetuskava asendama praeguse korra, et tugevdada nende konkurentsivõimet ja tunnustada nende panust maapiirkondade elujõulisusse ja keskkonnakaitsesse;
35. soovib toonitada, kui erilist rolli etendab mahepõllumajandus, mis uuringute kohaselt annab tavapäraste põllumajandusliku tootmise meetoditega võrreldes märkimisväärse

panuse kliimakaitseks, ning nõuab, et 2020. aastal oleks mahepõllumajandusel ÜPPs keskne koht;

36. toonitab vajadust lisada ressursitõhususe kaalutlused ÜPPsse, toetades orgaaniliste põllumajandusjäätmete ümbertöötlemist mullaviljakuse tõstmiseks, samuti põllumajanduslike plastjätmete leviku tõkestamist;
37. nõuab tungivalt, et komisjon tugevdaks veelgi praegust nõustamise süsteemi, et olla põllumajandustootjatele abiks ökologiseerimise meetmete rakendamisel ja agroökoloogiliste tavade alase koolituse osas;
38. toonitab niisuguste programmide tähtsust, mille eesmärk on pakkuda põllumajandustootjatele koolitust keskkonda säästvamate põllumajandusliku tootmise meetodite kasutamise osas, ning ergutab komisjoni tagama, et niisuguseid programme rahastataks uue ÜPP teise samba raames;
39. kinnitab, et nõuetele vastavuse sisseviimine ÜPPsse varasemate reformide raames on kasulik vahend jätkusuutlikkuse saavutamiseks ning et ÜPP maksed ei ole selleta ühiskonna nõudmiste tõttu tervisliku toidu, põllumajanduse ja keskkonna järele õigustatavad, aga palub komisjonil tagada nõuetele vastavuse ökoloogiline tulemuslikkus, nii et sellest saaks jätkusuutlikkuse lähtejoon;
40. on veendunud, et ÜPP reform peab tagama veekogude toitainekoormuse tulemuslikuma reguleerimise ning võimaldama mere- ja rannikuökosüsteemide taastumist; on seetõttu seisukohal, et vähesem vee reostamine põllumajanduslike allikate poolt tuleks lisada ÜPP ühe eesmärgina, et säilitada jõgede, järvede, merede ja põhjavee hea seisund kogu Euroopas;
41. on seisukohal, et ÜPP peaks läbima üldise keskkonnavalade hindamise, mille abil oleks võimalik määrata kindlaks peamised aspektid, mida tuleb muuta, et kaitsta veekogusid, hõlmates eutrofeerumist põhjustava liigse fosfori rolli ja eutrofeerumise suhtes suurema vastuvõtlikkuse rolli veeökosüsteemides, nt Läänemeres;
42. pooldab veepoliitika raamdirektiivi nn tegevuskavade tulemuslikku rakendamist, et saavutada tulemuslik veemajanduse ja valgalade kaitse kohalikul, territoriaalsel ja piirkondlikul tasandil; peab kasulikuks kaasata veepoliitika raamdirektiiv nõuetele vastavuse tingimuste hulka ning märgib, et see on kooskõlas maaelu arengu territoriaalse lähenemisviisiga, mida soositakse komisjoni teatises.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	12.4.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 59 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Milan Cabrnock, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Klaß, Holger Krahmer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Gilles Pargneaux, Antonyia Parvanova, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Daciana Octavia Sârbu, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Sabine Wils
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Margrete Auken, Tadeusz Cymański, Matthias Groote, Riikka Manner, Miroslav Mikolášik, Bart Staes, Marianne Thyssen, Michail Tremopoulos, Anna Záborská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Ashley Fox